

Mediacje rówieśnicze pomogą w rozwiązywaniu szkolnych konfliktów

„Mediacje rówieśnicze i szkolne sposobem przeciwdziałania konfliktom w szkołach” - pod takim tytułem odbyła się 3 grudnia 2021 r. konferencja zorganizowana przez Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej w Szkole Podstawowej nr 143 im. Stefana Starzyńskiego w Warszawie.

Konferencja połączona była z uroczystością objęcia przez Centrum Mediacji przy NRA patronatu Centrum Mediacji Rówieśniczych przy Szkole Podstawowej nr 143. Dzień później uczniowie SP nr 134 wzięli udział w warsztatach mediacyjnych.

Konferencję otworzyli Przemysław Rosati, prezes NRA, adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka, wiceprezes NRA i prezes Centrum Mediacji przy NRA oraz p. Krystyna Jakubowska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 143 w Warszawie. Gośćmi wydarzenia byli dr Marcin Romanowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz Bożena Przybyszewska, zastępca burmistrza Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy.

Adw. Przemysław Rosati, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, przypomniał, że w szkole oprócz nauki buduje się relacje, a te często budzą konflikt. I albo rozwiązuje się go przemocą albo w sposób odpowiedzialny, dojrzały i przemyślany. - *Szukamy lidera, koleżanki lub kolegi, który będzie potrafił porozmawiać ze skonfliktowanymi osobami. Mediacje rówieśnicze to ważny temat, który pozwala budować dobre relacje, w imię wzajemnego zrozumienia* - podkreślał prezes NRA.

Adw. dr Agnieszka Zemke-Górecka, wiceprezes NRA i prezes Centrum Mediacji przy NRA, podkreślała, że obecnie musimy znaleźć nowy sposób na życie, na rozwiązywanie konfliktów. - *Wszystko jest bardziej akceptowalne, kiedy dogadamy się co do zasad i sposobu funkcjonowania naszych relacji* - wskazywała. Pani prezes przypominała, że Adwokatura Polska od 10 lat wspiera inne rozwiązywanie sporów, niż te na drodze sądowej. Dlatego też dzisiaj wspiera powołanie Centrum Mediacji Rówieśniczych przy Szkole Podstawowej nr 143 w Warszawie.

Dyrektor Szkoły - p. Krystyna Jakubowska, podziękowała za objęcie patronatem Centrum Mediacji Rówieśniczych przez Centrum Mediacji przy NRA. - *To następny krok dla uczniów, aby zdobywać nowe umiejętności i kompetencje* - mówiła.

Dr Marcin Romanowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, wyraził wdzięczność dla dyrekcji szkoły za otwarcie na sprawy mediacji oraz NRA za propagowanie idei mediacji wśród młodzieży. - *Ważne, aby mediacja była pierwszym wyborem w rozwiązywaniu sporów.* - podkreślał. Dodał, że promowanie mediacji cieszy się coraz większą popularnością w środowisku uczniowskim. Coraz chętniej biorą oni udział w inicjatywach mediacyjnych organizowanych przez resort sprawiedliwości.

Bożena Przybyszewska, zastępca burmistrza Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy, wyraziła dumę, z tego że NRA wybrała pod opiekę jedną z najlepszych szkół w Warszawie - szkołę z Pragi Południe. Dodała, że władze dzielnicy wspierają inicjatywy, które pomagają rozwiązywać problemy na linii uczeń - uczeń. - *Na naszych oczach rodzi się coś nowoczesnego, uczącego młodych ludzi demokracji i pomagającego wchodzić im w dorosłość. Oddajemy ich sprawy im samym.* - mówiła.

Po uroczystym wręczeniu patronatu uczniom - mediatorom, rozpoczął się panel „Potrzeby i oczekiwania wobec mediacji rówieśniczej i szkolnej”.

O potrzebach i oczekiwaniach w mediacji rówieśniczej mówiła SSR Aleksandra Rusin-Batko, dyrektor departamentu strategii i funduszy europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości. Pani sędzia

zawracała uwagę na potęgę grupy docelowej – *Mamy 485 tys. nauczycieli i prawie 5 mln. uczniów na wszystkich poziomach szkół. Jest to wielka szansa na propagowanie idei mediacji i dojrzałe rozwiązywanie sporów.* – mówiła. Dodała, że wykształci to w przyszłym pokoleniu umiejętność pozasądowego rozwiązywania sporów.

Swoimi doświadczeniami podzielił się Dariusz Rogowicz, opiekun szkolnego koła mediatorów, wiceprezes Stowarzyszenia „Porozmawiajmy” w Opolu. Przekonywał, że uczniowie działający w szkolnych kołach mediacji postrzegani są przez kolegów jako mądrzy, rozsądni, wzory do naśladowania. Umiejętności, które nabywają w kołach jak np. umiejętność słuchania, rozmowa bez agresji, przydają się w późniejszych etapach życiowych.

Adw. Karolina Wilamowska, mediator Centrum Mediacji przy NRA i członek komisji edukacji przy NRA, przybliżyła plan wdrażania mediacji rówieśniczych w szkole. Zwracała uwagę na wpływ koordynatora na funkcjonowanie kół rówieśniczych oraz na zaangażowanie rodziców. Koordynator powinien ustalać zasady, jakie sprawy mogą trafić do mediacji i kto o tym decyduje. Podkreślała też, że choć szkoleń nigdy za wiele, to ważna jest też praktyka. Istotne jest również zaplanowanie grafików szkoleń oraz grafików mediacji. Mediacje zaś powinny odbywać się w miejscach komfortowych, gdzie zapewniona będzie poufność spotkania.

Praktyczną stronę funkcjonowania szkolnych klubów mediatora przedstawili też Sylwia Małachowska i Marcin Szargiej, psycholodzy i mediatorzy. Tłumaczyli na czym polega różnica pomiędzy mediacją szkolną a rówieśniczą. W pierwszym przypadku mediację prowadzi osoba dorosła, zaś mediację rówieśniczą prowadzą młodzi, wyszkoleni mediatorzy. Psycholodzy podkreślali też, jak ważne jest aby mediacje rówieśnicze prowadziły dwie osoby – ułatwi to zadanie i nie będzie nakładać na młodych mediatorów zbyt dużego ciężaru odpowiedzialności. Wspominali też o tym, jak ważne jest włączanie kolejnych roczników do kół mediatorów. Z ich 10-letniego doświadczenia wynika, że koła te często wygaszają się, po tym jak szkolenia prowadzone są jednorazowo a uczniowie kończą naukę w danej szkole.

Adw. Małgorzata Szwedowska, członek rady konsultacyjnej Centrum Mediacji przy NRA, przybliżyła metodę „kręgów naprawczych”. Pani mecenas mówiła o trzech etapach tej metody:

- 1) krąg otwarcia – rozmowa;
- 2) krąg – próba zrozumienia, co motywowało do działania; odpowiedzialność; ustalenie dalszych działań;
- 3) krąg zamykający – sprawdzenie czy strony doszły do porozumienia i znalazły rozwiązanie.

Dr Maria Cudowska z Uniwersytetu w Białymstoku przedstawiła model SEDRS (SouthEastern Dispute Resolution Services). Jest to organizacja pozarządowa, które nie tylko rozwiązuje spory skierowane z sądu, ale przede wszystkim kładzie nacisk na społecznościowe rozwiązywanie sporów na obszarze lokalnym. Prelegentka omówiła tę metodę na przykładzie społeczności z Detroit w Stanach Zjednoczonych. Jest to miasto ludzi ubogich, o wysokim poziomie przestępczości. Powstaniu tej metody towarzyszyła idea nauki komunikacji.

Adw. Anna Prokopowicz, mediator i członek komisji prawnej przy NRA, poruszyła temat zagrożeń i wyzwań w prowadzeniu mediacji rówieśniczych. Zwracała uwagę na autorytet rówieśniczy. Aby zostać mediatorem rówieśniczym ważny jest szacunek i zaufanie. Podkreślała, że często mediatorzy uznają za porażkę brak wymiernych efektów mediacji. – *Zadaniem mediatorów jest zaprosić zwaśnione strony do tego aby usiedli i zaczęli rozmowę. Bez względu na to, czy zażegnamy konflikt czy nie, rozmowa go i tak obniży. Mediator nie gra na siebie. Ma uczyć ludzi rozmawiać.* – wskazywała.

Ostatnie wystąpienie należało do adw. Cezarego Roguli, mediatora i wiceprezesa Centrum Mediacji

przy NRA. Pan mecenas zwracał uwagę, że zwykło się mówić, że mediacja jest rodzajem kompromisu, w którym zawsze trzeba z czegoś zrezygnować. Jest to mylne stwierdzenie, ponieważ w mediacji mówimy o współpracy, a nie o kompromisie. Mediacja jest pewnego rodzaju sprawiedliwością, ponieważ daje przestrzeń do pełnego udziału w podejmowaniu decyzji.

Konferencję poprowadziła adw. Martyna Maciejewska-Przyłucka z rady konsultacyjnej Centrum Mediacji przy NRA. Gośćmi konferencji byli m.in. adw. Andrzej Zwara, członek Prezydium NRA, adw. Piotr Zięba, wiceprezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz członek rady konsultacyjnej przy NRA, adw. Maria Janik, przewodnicząca komisji edukacji prawnej przy NRA, a także koordynatorzy izbowi Centrum Mediacji przy NRA.

Zapis video z konferencji znajduje się na kanale Adwokatury Polskiej na YouTube: <https://tiny.pl/9fqjc>

